

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-01/6
URBROJ: 613-02-24-21-10
Zagreb, 15. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja
za 2020.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	7
	Javna nabava	18
III.	REVIZIJA ZA 2020.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2020.	22
	Provedba naloga i preporuka	33

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama za 2020. nije evidentirana odnosno u financijskim izvještajima iskazana vrijednost udjela u temeljnem kapitalu trgovačkog društva. Prema podacima iz sudskog registra, Ministarstvo raspolaže udjelom u iznosu od 21.691.452,00 kn, što čini 100,0 % temeljnog kapitala navedenog trgovačkog društva.

Također, u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja u iznosu od 599.810,00 kn od korisnika finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika koji nisu do propisanog roka odnosno do konca 2020. opravdali primljene potpore u 2018. odnosno vratili sredstva u državni proračun. Zbog navedenog je u finansijskim izvještajima imovina manje iskazana za 22.291.262,00 kn.

Za iznos sredstava dobivenih iz državnog proračuna za isplatu naknada za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, manje su evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u finansijskim izvještajima obveze prema državnom proračunu, a više su iskazane obveze prema zaposlenima u iznosu od 85.141.473,00 kn. Obveze prema dobavljačima evidentirane u poslovnim knjigama u iznosu od 162.840,00 kn iskazane su u finansijskim izvještajima u okviru obveza za zaposlene, umjesto u okviru obveza za materijalne rashode odnosno u okviru obveza za nabavu nefinansijske imovine. Na računu rashoda za autorske honorare evidentirani su i rashodi u iznosu od 732.119,00 kn koji su trebali biti evidentirani na odgovarajućem računu rashoda za ostale intelektualne usluge. Navedeno je utjecalo na iskazanu strukturu obveza i rashoda u finansijskim izvještajima Ministarstva.

Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer je za sudske sporove u tijeku navedena procijenjena vrijednost u ukupnom iznosu od 58.797.276,00 kn, bez opisa prirode sporova, procjene finansijskog učinka koji može proistечi iz svakog sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva.

Godišnjim popisom imovine i obveza dio potraživanja nije popisan pojedinačno po dužnicima i iznosima potraživanja, nego u zbirnim iznosima prema grupama računa iz glavne knjige. Sastavljena je popisna lista pojedinačno po investicijama u tijeku, ali nije procijenjen stupanj dovršenosti svake investicije odnosno predviđen rok završetka. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedine poslove iz djelokruga Ministarstva obavljali su vanjski suradnici neprekidno u dužem razdoblju (poslovi trajnijeg karaktera) na temelju ugovora o djelu, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Rashodi za naknade na temelju navedenih ugovora, zaključeni s 22 vanjska suradnika, ostvareni su u iznosu od 2.532.895,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na poslove voditelja projekta, koordinacijske i administrativne poslove u okviru kurikularne reforme.

Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu u ukupnom iznosu od 8.959.100,00 kn, u odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2020. u iznosu od 76.767.326,00 kn, iznose 11,7 % te su veći od propisanog ograničenja, odnosno 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini.

Finansijska potpora izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika za 2020. u iznosu od 2.694.707,00 kn dodijeljena je korisnicima (22 nakladnika) koji Ministarstvu, do vremena donošenja odluke o dodjeli sredstava (listopad 2020.), nisu dostavili izvješća o utrošenim finansijskim sredstvima potpore primljene u 2018. U javnom pozivu za 2020. navedeno je da Ministarstvo neće razmatrati prijave nakladnika koji nisu dostavili izvješća o utrošku sredstava finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika sufinanciranih u 2018. (točka 3. Nalaza)

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva kao tijela državne uprave do 23. srpnja 2020. bio je ureden odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 93/16, 104/16, 116/18 i 127/19), a od navedenog datuma odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20).

Prema odredbama članka 11. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustav predškolskog odgoja, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u zemlji i inozemstvu, nacionalni kurikulum, udžbenike, normative i standarde te druge uvjete za odgojno-obrazovni rad, razvitak školstva, učenički standard, inspekcijski nadzor, osnivanje i nadzor nad zakonitošću rada ustanova te osiguravanje financijskih i materijalnih uvjeta za rad u odgoju i obrazovanju, sposobljavanje djece, mlađih i odraslih za stjecanje tehničkih znanja i vještina te djelatnost udruga u ovom području, razvoj visokoga obrazovanja, ostvarivanje nacionalnih strategija i programa za visoko obrazovanje, osiguravanje i praćenje financijskih i materijalnih uvjeta za rad visokih učilišta, pripremanje i predlaganje izvješća o radu i vrednovanju visokih učilišta i studijskih programa, subvencioniranje troškova studija, studentski standard, praćenje uspješnosti studija i drugih procesa visokog obrazovanja, upravljanje provedbom Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, vođenje upisnika visokih učilišta i registra studijskih programa, upravljanje bazama podataka o visokom obrazovanju, poticanje cjeloživotnoga učenja i visokoga obrazovanja odraslih te upravni nadzor nad visokim učilištima.

Nadalje, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvitak znanstvene, tehnologische i inovacijske djelatnosti, razvitak znanstvenih i drugih pravnih osoba, razvitak znanosti i primjenu znanstvenih dostignuća u pojedinim područjima, usklajivanje financiranja programa i projekata znanstvenoistraživačke djelatnosti, razvoj i praćenje politike upravljanja intelektualnim vlasništvom kroz usklajivanje nacionalnih propisa o pravima intelektualnog vlasništva s pravnom stečevinom Europske unije te izradu strateških mjera za unaprjeđenje zaštite i primjene prava intelektualnog vlasništva u svrhu poticanja transfera tehnologije iz znanstvenih organizacija u gospodarstvo i društvo, planiranje i usklajivanje tehnologiskog razvijatka u Republici Hrvatskoj, vođenje upisnika znanstvenika i znanstvenih organizacija, praćenje, evidentiranje i ostvarivanje znanstvene, tehničke i tehnologische suradnje sa stranim zemljama i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima, upućivanje naših stručnjaka u inozemstvo i uključivanje stranih stručnjaka u Republici Hrvatskoj, obavljanje poslova u svezi sa stipendiranjem, specijalizacijom i praktičnom izobrazbom naših i stranih stručnjaka na osnovi međunarodnih, državnih, poslovnih i drugih sporazuma te upravni nadzor nad znanstvenim organizacijama.

Sudjeluje u pripremi programa i projekata te provedbi projekata iz programa Europske unije i ostalih oblika međunarodne pomoći, sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva.

Također, obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije i drugih međunarodnih tijela u područjima iz njegove nadležnosti i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja (Narodne novine 86/17 i 79/19), koja je bila na snazi do 8. rujna 2020., za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, bile su ustrojene sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za znanost i tehnologiju, Uprava za visoko obrazovanje, Uprava za odgoj i obrazovanje, Uprava za potporu i unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja, Samostalni sektor za inspekcijski nadzor, Samostalni sektor za pravne poslove, Samostalni sektor za nacionalne manjine, Samostalna služba za koordinaciju politika, europskih poslova i međunarodnu suradnju i Samostalna služba za unutarnju reviziju.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja (Narodne novine 97/20), koja je stupila na snagu 8. rujna 2020., za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva, ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Uprava za znanost i tehnologiju, Uprava za visoko obrazovanje, Uprava za odgoj i obrazovanje, Uprava za potporu i unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja, Uprava za nacionalne manjine, Samostalni sektor prosvjetne inspekcije, Samostalni sektor za pravne poslove i drugostupanjski postupak, Samostalni sektor za koordinaciju europskih poslova i međunarodne suradnje i Samostalna služba za unutarnju reviziju.

U državnom proračunu za 2020., u okviru razdjela 080 Ministarstvo znanosti i obrazovanja, planirana su sredstva u iznosu od 18.543.546.724,00 kn, od čega za proračunsku glavu 08005 Ministarstvo u iznosu od 11.505.644.691,00 kn. Sredstva u iznosu od 7.037.902.033,00 kn planirana su za proračunske glave: 08006 Sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj u iznosu od 5.215.289.896,00 kn, 08008 Javni instituti u Republici Hrvatskoj u iznosu od 918.415.573,00 kn, 08091 Agencije i druge javne ustanove u znanosti i obrazovanju u iznosu od 884.917.875,00 kn te 08012 Državni zavod za intelektualno vlasništvo u iznosu od 19.278.689,00 kn.

Predmet revizije su finansijski izvještaji i poslovanje proračunske glave 08005 Ministarstvo.

Koncem 2020. Ministarstvo je imalo 451 zaposlenika, od kojih 72 nastavnika u inozemstvu i 34 lektora.

Zakonska predstavnica Ministarstva od 9. lipnja 2017. do 23. srpnja 2020. bila je ministrica prof. dr. sc. Blaženka Divjak, a od 24. srpnja 2020. zakonski predstavnik Ministarstva je ministar prof. dr. sc. Radovan Fuchs.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2020., donesenim koncem 2019., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 11.594.401.508,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2020., donesenim u svibnju i studenome 2020., te preraspodjelama sredstava na temelju odluka ministra financija, finansijski plan Ministarstva smanjen je za 88.756.817,00 kn ili 0,8 % te iznosi 11.505.644.691,00 kn.

Sredstva za proračunsku glavu 08005 Ministarstvo u iznosu od 11.505.644.691,00 kn planirana su za financiranje osam programa, od kojih su vrijednosno značajniji: Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 5.726.916.647,00 kn ili 49,8 % ukupno planiranih sredstava, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 3.263.302.663,00 kn ili 28,4 % te Razvoj odgojno obrazovnog sustava u iznosu od 2.016.430.545,00 kn ili 17,5 % ukupno planiranih sredstava.

Sredstva za programe Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje odnose se na rashode za plaće i naknade zaposlenicima 918 osnovnoškolskih ustanova i 423 srednjoškolske ustanove. Prema podacima o broju zaposlenika koncem 2020., u osnovnim i srednjim školama bila su 71 852 zaposlenika (47 556 u osnovnim školama i 24 296 u srednjim školama).

Izvori financiranja za navedene programe su sredstva iz državnog proračuna u iznosu od 10.830.184.049,00 kn (opći prihodi i primici, sredstva učešća za pomoći i sredstva učešća za zajmove), pomoći u iznosu od 580.524.810,00 kn (od čega pomoći iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 500.589.513,00 kn), prihodi za posebne namjene u iznosu od 91.953.628,00 kn (od čega prihodi od igara na sreću u iznosu od 88.825.934,00 kn) te sredstva zajma Svjetske banke u iznosu od 2.982.204,00 kn.

Prema podacima državne riznice, rashodi Ministarstva u 2020. izvršeni su u iznosu od 11.393.722.974,00 kn, što je 111.921.717,00 kn ili 1,0 % manje od plana. Izvršeni su za provedbu programa Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 5.726.189.558,00 kn, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 3.251.672.812,00 kn, Razvoj odgojno obrazovnog sustava u iznosu od 1.932.155.745,00 kn, Ulaganje u znanstveno istraživačku djelatnost u iznosu od 231.268.932,00 kn, Visoko obrazovanje u iznosu od 209.070.332,00 kn, Predškolski odgoj u iznosu od 26.268.917,00 kn, Razvoj informacijskog društva u iznosu od 14.091.474,00 kn te Tehnologički razvitak u iznosu od 3.005.204,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2021. u iznosu od 12.056.119.108,00 kn te za 2022. u iznosu od 12.320.602.667,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva. Ispravak financijskih izvještaja dostavljen je 11. veljače 2021. i također je objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 11.397.689.991,00 kn, što je 643.512.323,00 kn ili 6,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	52.907.489,00	51.596.016,00	97,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	268.543.902,00	524.217.851,00	195,2
3.	Prihodi od imovine	2.507.845,00	1.564.523,00	62,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.421.267,00	281.944,00	8,2
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	94.321,00	1.100,00	1,2
6.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	10.426.702.844,00	10.820.028.557,00	103,8
	Ukupni prihodi	10.754.177.668,00	11.397.689.991,00	106,0

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 10.820.028.557,00 kn u cijelosti se odnose na prihode iz nadležnog proračuna i čine 94,9 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prema izvorima financiranja odnose se na opće prihode i primitke državnog proračuna u iznosu od 10.730.933.345,00 kn, nacionalnu komponentu za financiranje projekata koji se financiraju EU sredstvima u iznosu od 85.866.518,00 kn, sredstva zajma Svjetske banke u iznosu od 1.179.975,00 kn, refundacije iz pomoći EU u iznosu od 2.046.719,00 kn te nacionalnu komponentu u projektu koji se financira iz zajma Svjetske banke u iznosu od 2.000,00 kn.

Vrijednosno značajnija sredstva ostvarena su za provedbu sljedećih aktivnosti: Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 5.637.355.370,00 kn, Srednjoškolsko obrazovanje u iznosu od 3.032.774.981,00 kn, Dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 973.705.477,00 kn, Javni međumjesni prijevoz za učenike u iznosu od 193.105.000,00 kn te Sufinanciranje nastavnih materijala i opreme za učenike osnovnih i srednjih škola u iznosu od 157.135.817,00 kn.

U okviru aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje ostvarena su sredstva za plaće zaposlenika osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te materijalna prava navedenih zaposlenika ugovorena kolektivnim ugovorima (otpremnine, pomoći, jubilarne nagrade, regres, božićnice, dar za djecu i drugo).

U odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, prihodi iz nadležnog proračuna veći su za 393.325.713,00 kn ili 3,8 %, najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za izračun plaća.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 524.217.851,00 kn vrijednosno značajniji prihodi ostvareni su iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 469.022.284,00 kn za provedbu kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 te iz Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 51.192.687,00 kn za provedbu kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 1, 9 i 10.

Prihodi od poreza u iznosu od 51.596.016,00 kn odnose se na prihode od naknada za priređivanje igara na sreću koji su ostvareni na temelju Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2020. godinu (Narodne novine 128/19).

Prihodi od imovine ostvareni u iznosu od 1.564.523,00 kn odnose se na prihode od dobiti Hrvatske lutrije.

Prihodi od poreza i prihodi od dobiti Hrvatske lutrije čine ukupno ostvarene prihode od igara na sreću u 2020. u iznosu od 53.160.539,00 kn. Neutrošena sredstva iz 2019. iznosila su 38.046.711,00 kn te su ukupno raspoloživa sredstva u 2020. iznosila 91.207.250,00 kn. U 2020. utrošeno je 47.784.484,00 kn. Neutrošena sredstva koncem 2020., koja su prenesena u 2021., iznosila su 43.422.766,00 kn. Namijenjena su za financiranje aktivnosti Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje u iznosu od 18.975.834,00 kn, Pomoćnici u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju u iznosu od 11.409.557,00 kn, za Program izrade udžbenika za slike i slabovidne učenike i studente u iznosu od 6.829.430,00 kn te za financiranje aktivnosti Poticaj Hrvatskoj zajednici tehničke kulture u iznosu od 6.207.945,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada odnose se na prihode od naplaćene bankarske garancije za uredno ispunjenje ugovora u iznosu od 250.000,00 kn, najamnina za stanove na lokaciji Borovje u iznosu od 25.144,00 kn te na prihode od naknada za polaganje stručnog ispita u iznosu od 6.800,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u odnosu na prethodnu godinu manji su za 3.139.323,00 kn ili 91,8 % jer su u 2019. u okviru navedenih prihoda evidentirani prihodi ostvareni od Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu u iznosu od 3.375.323,00 kn. Navedena Zaklada prestala je s radom 1. siječnja 2019. na temelju odredaba Zakona o prestanku važenja Zakona o Nacionalnoj zakladi za potporu učeničkom i studentskom standardu (Narodne novine 118/18), a njezine poslove preuzele je Ministarstvo te su preostala sredstva s računa Zaklade uplaćena u državni proračun kao namjenski prihod.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 11.389.418.754,00 kn, što je 647.532.930,00 kn ili 6,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	70.965.989,00	75.001.828,00	105,7
2.	Materijalni rashodi	102.433.371,00	82.694.271,00	80,7
3.	Financijski rashodi	136.040,00	97.927,00	72,0
4.	Subvencije	45.258.841,00	30.544.469,00	67,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	9.770.808.095,00	10.245.751.367,00	104,9
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	176.253.537,00	171.123.085,00	97,1
7.	Ostali rashodi	532.168.389,00	423.319.777,00	79,5
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	43.861.562,00	360.886.030,00	822,8
	Ukupni rashodi	10.741.885.824,00	11.389.418.754,00	106,0
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	10.754.177.668,00	11.397.689.991,00	106,0
	Višak prihoda	12.291.844,00	8.271.237,00	67,3

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 10.245.751.367,00 kn koji čine 90,0 % ukupnih rashoda. Na rashode za plaće zaposlenika osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te za njihova materijalna prava ugovorena kolektivnim ugovorima (otpremnine, pomoći, jubilarne nagrade, regres, božićnice, dar za djecu i drugo) odnosi se 8.574.802.452,00 kn (aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje). Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 2020. veći su za 474.943.272,00 kn ili 4,9 % u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini. Do povećanja visine rashoda za zaposlene najvećim dijelom došlo je zbog povećanja osnovice za izračun plaća za službenike i namještenike u javnim službama koja je od 1. siječnja 2020. povećana na iznos od 5.809,79 kn (od 1. siječnja do 31. kolovoza 2019. iznosila je 5.584,19 kn, a 5.695,87 kn od rujna 2019.). Također, regres za godišnji odmor i božićnica povećani su s 1.250,00 kn na 1.500,00 kn, a dar za djecu povećan je s 500,00 kn na 600,00 kn. Prema podacima Ministarstva, iz državnog proračuna za 2020. isplaćene su plaće i materijalna prava za prosječno 43 089 zaposlenika (na osnovi sati rada) u 918 osnovnih škola te za prosječno 22 347 zaposlenika (na osnovi sati rada) u 423 srednje škole.

Osim navedenih rashoda za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, vrijednosno značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna financirani iz sredstava općih prihoda i primitaka ostvareni su u okviru sljedećih aktivnosti i projekata: Dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu od 973.705.477,00 kn, Javni međumjesni prijevoz za učenike u iznosu od 193.105.000,00 kn te Sufinanciranje nastavnih materijala i opreme za učenike osnovnih i srednjih škola u iznosu od 157.087.715,00 kn. Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna financirani su sredstvima Europskog socijalnog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu od 135.772.739,00 kn te sredstvima učešća u pomoći u iznosu od 21.847.934,00 kn u okviru kapitalnih projekata OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 i OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 1, 9 i 10.

Dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije su sredstva za financiranje materijalnih, finansijskih i kapitalnih rashoda osnovnog i srednjeg školstva definirana godišnjim odlukama Vlade Republike Hrvatske o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba osnovnog i srednjeg školstva.

U skladu s odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20), gradovi, županije i Grad Zagreb ostvaruju prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije, i to 1,9 % za osnovno školstvo i 1,3 % za srednje školstvo. Ako iz dodatnog udjela poreza na dohodak ne ostvare sredstva do iznosa bilančnih prava za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, gradovi, županije i Grad Zagreb ostvaruju pravo na sredstva iz državnog proračuna planirana u okviru ove aktivnosti.

Rashodi u okviru aktivnosti Javni međumjesni prijevoz za učenike financirani su sredstvima općih prihoda i primitaka u iznosu od 193.105.000,00 kn. Odnose se na tekuće pomoći županijskim proračunima. Od školske godine 2012./2013. provodi se program Vlade Republike Hrvatske o sufinanciranju i financiranju srednjoškolskog prijevoza. Odlukom o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2019./2020. (Narodne novine 81/19 i 66/20) i Odlukom o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola za školsku godinu 2020./2021. (Narodne novine 94/20 i 34/21), koje je donijela Vlada Republike Hrvatske, utvrđeni su kriteriji i način sufinanciranja, odnosno financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola. Ministarstvo je u kolovozu 2019. i 2020. donijelo upute o načinu provođenja navedenih odluka Vlade Republike Hrvatske te mjesечно osigurava i doznačava sredstva za troškove prijevoza učenika jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradu Zagrebu, odnosno osnivačima srednjoškolskih ustanova.

Jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb, odnosno osnivači srednjoškolskih ustanova, kao ugovorna strana, zaprimaju originalne i ovjerene račune prijevoznika s ovjenjenim obračunima i popisima učenika u prilogu te su dužni izvršiti računsku i sadržajnu kontrolu računa i popisa učenika. Nakon obavljenе kontrole, podnose Ministarstvu zahtjeve za isplatu sredstava koji obvezno sadrže ovjerene račune prijevoznika s popisom učenika, u skladu s odlukama, a koji su iskoristili pravo na sufinanciranje, odnosno financiranje.

Rashodi u iznosu od 150.181.429,00 kn ostvareni su u okviru aktivnosti Sufinanciranje nastavnih materijala i opreme za učenike osnovnih i srednjih škola. Odnose se na rashode za kapitalne pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (osnovne i srednje škole ili njihovi osnivači), za sufinanciranje udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike osnovnih i srednjih škola.

Odredbom članka 14. Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine 116/18), propisano je da se sredstva za nabavu udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola osiguravaju u državnom proračunu. Na temelju navedenog Zakona, Vlada Republike Hrvatske je u srpnju 2019. donijela Odluku o financiranju obveznih udžbenika za učenike srednjih škola u Republici Hrvatskoj za školsku godinu 2019./2020. sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (Narodne novine 69/19) i u lipnju 2020. Odluku o financiranju obveznih udžbenika za učenike srednjih škola u Republici Hrvatskoj za školsku godinu 2020./2021. sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske (Narodne novine 66/20).

U skladu s navedenim odlukama Vlade Republike Hrvatske, financirani su udžbenici učenicima osnovnih i srednjih škola koji su članovi kućanstva koje je korisnik zajamčene minimalne naknade (osnovne i srednje škole) i članovi kućanstva osobe koja je utvrđena kao korisnik naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (osnovne škole). Nabavu udžbenika provode školske ustanove odnosno osnivač školske ustanove kao naručitelj. Nakon što se provede postupak nabave i odabrani isporučitelj dostavi udžbenike, tablica s popisom računa i svi računi dostavljaju se Ministarstvu, koje nakon provjere podataka o naručenim udžbenicima uplaćuje sredstva na račun školske ustanove ili osnivača.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 82.694.271,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 19.739.100,00 kn ili 19,3 %. Smanjenje materijalnih rashoda najvećim dijelom vezano je za epidemiju bolesti COVID-19. Vrijednosno najznačajnije smanjenje u iznosu od 19.169.751,00 kn odnosi se na rashode za uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 9.084.945,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 4.204.861,00 kn, naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, stručno usavršavanje i druge naknade) u iznosu od 3.805.199,00 kn te na rashode za reprezentaciju u iznosu od 2.074.746,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda vrijednosno značajniji ostvareni su rashodi za usluge u iznosu od 45.487.369,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 5.229.110,00 kn (električna energija, plin, grijanje, voda, gorivo, odvoz smeća) te ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 27.109.111,00 kn.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 19.930.903,00 kn financirani su proračunskim sredstvima u okviru aktivnosti Članstvo u međunarodnim udrugama. Najvećim dijelom u iznosu od 17.936.239,00 kn odnose se na rashode za obvezne međunarodne članarine plaćene za sudjelovanje Republike Hrvatske (u statusu punopravnog ili pridruženog člana te promatrača) u Europskoj organizaciji za nuklearna istraživanja – CERN u iznosu od 8.490.376,00 kn, Europskoj svemirskoj agenciji – ESA u iznosu od 6.901.209,00 kn te Europskom laboratoriju za molekularnu biologiju – EMBL u iznosu od 2.544.654,00 kn. Hrvatski sabor je u prethodnom razdoblju donio odluke o proglašenju zakona kojima su potvrđeni ugovor odnosno sporazumi zaključeni između Republike Hrvatske i navedenih institucija. Članstvo u navedenim institucijama omogućava sudjelovanje hrvatskih znanstvenika na projektima koje financiraju navedene institucije, pristup istraživačkoj opremi, veću kvalitetu edukacija i istraživanja te povećanu mobilnost znanstvenika i stručnjaka.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 30.556.097,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 7.263.325,00 kn te na računalne usluge u iznosu od 2.882.504,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na rashode za autorske honorare u iznosu od 13.201.921,00 kn (933 izvršitelja), usluge na temelju ugovora o djelu u iznosu od 8.959.100,00 kn (656 izvršitelja) te na ostale intelektualne usluge u iznosu od 7.869.573,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za autorske honorare ostvareni su u okviru provedbe OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 12.428.663,00 kn. Financirani su sredstvima Europskog socijalnog fonda u iznosu od 10.564.363,00 kn te sredstvima učešća u pomoći u iznosu od 1.864.300,00 kn.

Naknade za autorska djela isplaćene su (prema pomoćnim evidencijama Ministarstva) za 757 vanjskih suradnika. Najvećim dijelom, isplaćene su za poslove izrade metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovne i srednje škole, mentoriranje i izradu sadržaja u eksperimentalnim virtualnim učionicama namijenjenim učiteljima i nastavnicima osnovnih i srednjih škola te za poslove izrade metodičkih priručnika koji služe učiteljima i nastavnicima u organizaciji nastave prema novim kurikulumima. Navedeni poslovi obavljani su u okviru provedbe projekata Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) i Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme – faza II (CKR II). Projekt je pokrenut u cilju reforme odgojno-obrazovnih procesa koji uključuju sve učenike, učitelje, nastavnike, stručne suradnike, ravnatelje i druge sudionike odgojno-obrazovnog procesa. Krajnji korisnici su učenici škola (među kojima su i učenici s teškoćama u razvoju i daroviti učenici), učenici iz obitelji slabijeg socioekonomskog statusa te učenici iz alternativne skrbi.

Ovlašteni zaposlenici Ministarstva sastavili su i potpisali zahtjeve za izradu ugovora o autorskom djelu te odobrenja za isplatu naknada za izvršene poslove. Autori odabralih metodičkih preporuka i priručnika prenijeli su na Ministarstvo sva prava korištenja i objavljivanja teksta i ostalih materijala (skice, tabele, zadaci, ilustracije, digitalni sadržaji, multimediji i interaktivni sadržaji, planovi i slično), čime je omogućen javni besplatni pristup svim izrađenim metodičkim preporukama bez ograničenja za sve sudionike sustava obrazovanja.

Rashodi za usluge na temelju ugovora o djelu ostvareni su u iznosu od 8.959.100,00 kn. Najvećim dijelom ostvareni su iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 4.341.031,00 kn, općih prihoda i primitaka u iznosu od 2.181.016,00 kn, švicarskog instrumenta u iznosu od 1.042.917,00 kn te pomoći EU u iznosu od 237.804,00 kn. Do konca 2020. naknade za rad na temelju ugovora o djelu isplaćene su (prema pomoćnim evidencijama Ministarstva) za 656 vanjskih suradnika, najvećim dijelom za obavljanje poslova vezanih za provedbu projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) i projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme – faza II (CKR II).

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su u okviru provedbe kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 5.107.042,00 kn, koji su, prema pomoćnim evidencijama Ministarstva, ostvareni na temelju ugovora o djelu zaključenih s 305 vanjskih suradnika (poslovi voditelja projekta, koordinatora tima i voditeljice finansijskog i administrativnog poslovanja na projektu CKR II, stručna usavršavanja učitelja, nastavnika i ravnatelja na regionalnoj i lokalnoj razini, predavanja na stručnim skupovima usavršavanja učitelja i nastavnika u školama, savjetnički posjeti eksperimentalnim školama i drugo).

Također, ostvareni su i u okviru aktivnosti Modernizacija strukovnih programa obrazovanja i osposobljavanja – Švicarsko-hrvatski program suradnje za ugovore o djelu u iznosu od 1.226.961,00 kn (za 34 vanjska suradnika isplaćene su naknade za rad u radnim skupinama imenovanim temeljem javnih poziva za poslove izrade nacrta kurikularnih dokumenata, izrade nacrta didaktičko-metodičkih priručnika, nacrta mapa praktične nastave, revizije kurikularnih dokumenata, poslove vanjskog vrednovanja kurikularnih dokumenata i drugo).

Vrijednosno značajniji rashodi za ostale intelektualne usluge u iznosu od 5.426.320,00 kn financirani su sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i sredstvima učešća u pomoći u okviru kapitalnog projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 1, 9 i 10 te iz sredstava namjenskih primitaka od inozemnog zaduživanja u okviru aktivnosti Drugi projekt tehnologiskog razvoja (STP II).

Odnose se na rashode za savjetodavne usluge Svjetske banke za obnovu i razvoj ostvarene u iznosu od 2.962.203,00 kn (protuvrijednost od 392.000,00 EUR) u okviru projekta Pregled javnih rashoda za znanost, tehnologiju i inovacije (STI), na uslugu isporuke finalnog izvedbenog projekta za sveobuhvatnu infrastrukturnu modernizaciju istraživačkih kapaciteta (objekta i opreme) Instituta Ruđer Bošković i istraživačke postaje Martinska u Šibeniku u iznosu od 1.384.291,00 kn u okviru aktivnosti Drugi projekt tehnološkog razvoja (STPII), usluge praćenja i evaluacije projekta STP II u iznosu od 539.250,00 kn, usluge vezane za izradu studije izvedivosti i analize troškova i koristi za tri infrastrukturna projekta iz području istraživanja i razvoja u iznosu od 296.931,00 kn te na usluge iz područja prirodnih znanosti, biomedicine i zdravstva te biotehničkih znanosti za potrebe ocjene kvalitete projektnih prijedloga u iznosu od 243.645,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su u iznosu od 7.263.325,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 6.180.699,00 kn odnose se na zakup dijela poslovnog objekta (ukupne površine 9 030,00 m²), za potrebe Ministarstva u Zagrebu. Od navedenog iznosa, na zakup poslovnog prostora koji koristi Ministarstvo površine 7 028,05 m² odnosi se 5.973.317,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (mjesečno 7,50 EUR/m² bez poreza na dodanu vrijednost) te na zakup 61 garažno-parkirnog mjesta u sklopu navedenog poslovnog objekta u iznosu od 207.382,00 kn (mjesečno 30,00 EUR bez poreza na dodanu vrijednost za jedno garažno-parkirno mjesto). Navedeni rashodi ostvareni su na temelju Ugovora o zakupu poslovnog objekta zaključenog s trgovačkim društvom u siječnju 2013. i tri dodatka Ugovoru iz siječnja 2014., srpnja 2017. i svibnja 2020. Ugovor je zaključen na godinu dana, a dodaci ugovoru zaključeni su na tri godine na temelju suglasnosti nadležnih tijela (AUDIO, DUUDI, Ministarstvo državne imovine) i Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske za ugovorenog trogodišnje razdoblje.

Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju odnose se na rashode za energiju (električna energija, plin, motorni benzin i dizelsko gorivo i druga energija) u iznosu od 3.895.514,00 kn te na rashode za uredski materijal i ostale materijalne rashode (uredski materijal, literatura i drugi materijal) u iznosu od 986.155,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 30.544.469,00 kn, što je 14.714.372,00 kn ili 32,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U većem dijelu smanjeni su rashodi za subvencije za prehranu studenata zbog epidemije bolesti COVID-19.

Vrijednosno značajniji rashodi za subvencije ostvareni su u okviru sljedećih aktivnosti i kapitalnih projekata: OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 8.509.012,00 kn, Programi poboljšanja studentskog standarda u iznosu od 8.239.916,00 kn, Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina u iznosu od 4.000.000,00 kn, Izдавanje znanstvenih knjiga i udžbenika u iznosu od 3.895.321,00 kn te Osnovnoškolsko obrazovanje u iznosu od 2.214.547,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u okviru kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 89.288.400,00 kn (iz sredstava Europskog socijalnog fonda u iznosu od 80.232.000,00 kn i iz sredstava učešća za pomoći u iznosu od 9.056.400,00 kn) te iz sredstava općih prihoda i primitaka u okviru aktivnosti Stipendije za studente slabijega socio-ekonomskog statusa u iznosu od 56.272.000,00 kn, Kamate za stanove znanstvenih novaka i asistenata u iznosu od 5.778.899,00 kn te aktivnost Srednjoškolske stipendije za učenike Rome u iznosu od 4.176.800,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene u okviru provedbe kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 u iznosu od 89.288.400,00 kn odnose se na dodjelu dviju vrsta stipendija za redovite studente visokih učilišta u Republici Hrvatskoj: državne stipendije studentima u STEM područjima znanosti u iznosu od 36.068.400,00 kn i državne stipendije studentima na temelju socioekonomskoga statusa u iznosu od 53.220.000,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 423.319.777,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 108.848.612,00 kn ili 20,5 %. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na rashode za smještaj i prehranu studenata koji su u 2020. manji zbog epidemije bolesti COVID-19. Vrijednosno značajniji ostali rashodi u iznosu od 356.395.493,00 kn odnose se na rashode za tekuće donacije financirane najvećim dijelom proračunskim sredstvima u iznosu od 308.769.694,00 kn te sredstvima naknada od priređivanja igara na sreću u iznosu od 47.625.799,00 kn.

Proračunskim sredstvima, kroz djelatnost Hrvatske zaklade za znanost, financirani su rashodi za provedbu znanstvenoistraživačkih projekata ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja te dio osnovnih troškova njihova poslovanja u okviru aktivnosti Projektno financiranje znanstvene djelatnosti i Program doktoranada i poslijedoktoranada Hrvatske zaklade za znanost u iznosu od 144.742.600,00 kn, rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama kojima su osnivači vjerske zajednice u iznosu od 93.015.805,00 kn u okviru provedbe aktivnosti Osnovnoškolsko obrazovanje i Srednjoškolsko obrazovanje, rashodi za sufinanciranje smještaja i prehrane studenata Sveučilišta u Zagrebu u iznosu od 46.888.080,00 kn u okviru aktivnosti Smještaj i prehrana studenata Studentskog centra Zagreb – sufinanciranje te rashodi za zaposlene za 148 zaposlenika Hrvatskog katoličkog sveučilišta u okviru aktivnosti Potpora Hrvatskom katoličkom sveučilištu u iznosu od 24.123.209,00 kn.

Sredstvima od igara na sreću financirana su, kroz djelatnost Hrvatske zajednice tehničke kulture, 23 programa javnih potreba Republike Hrvatske u tehničkoj kulturi u iznosu od 24.115.080,00 kn u okviru aktivnosti Poticaji hrvatskoj zajednici tehničke kulture te naknade za pomoćnike u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju u iznosu od 16.107.255,00 kn (krajnji korisnici razne neprofitne organizacije – udruge, savezi, centri i društva koja se brinu o djeci s teškoćama u razvoju).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 360.886.030,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 303.483.925,00 kn, poslovnih objekata u iznosu od 39.318.157,00 kn, licenci u iznosu od 15.572.445,00 kn te računalnih programa u iznosu od 1.327.044,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 317.024.468,00 kn ili 722,8 %. Vrijednosno najznačajnije povećanje odnosi se na rashode ostvarene u okviru kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 za nabavu prijenosnih računala i tableta za učenike osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske. Navedena informatička oprema nabavljena je u okviru provedbe projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme.

Ukupni prihodi za 2020. ostvareni su u iznosu od 11.397.689.991,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 11.389.418.754,00 kn, a višak prihoda u iznosu od 8.271.237,00 kn. Iz prethodnog razdoblja (nakon korekcije u 2020.) prenesen je višak prihoda i primitaka u iznosu od 47.403.109,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 55.674.346,00 kn. Navedeni višak prihoda ostvaren je u najvećem dijelu u iznosu od 43.422.766,00 kn iz namjenskih prihoda od igara na sreću.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 714.164.209,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	238.674.477,00	546.528.374,00	229,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	63.987.000,00	63.987.000,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	95.190.450,00	93.849.105,00	98,6
1.3.	Postrojenja i oprema	19.792.277,00	293.035.310,00	1 480,6
1.4.	Prijevozna sredstva	14.411,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	53.547.561,00	89.275.396,00	166,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	6.142.778,00	6.381.563,00	103,9
2.	Financijska imovina	201.284.418,00	167.635.835,00	83,3
2.1.	Novčana sredstva	6.349.784,00	0,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	36.094.190,00	104.144.687,00	288,5
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	152.753.980,00	57.330.295,00	37,5
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.086.464,00	6.160.853,00	101,2
Ukupno imovina		439.958.895,00	714.164.209,00	162,3
3.	Obveze	45.785.169,00	111.966.751,00	244,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	43.564.506,00	111.966.504,00	257,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	2.220.663,00	247,00	0,0
4.	Vlastiti izvori	394.173.726,00	602.197.458,00	152,8
Ukupno obveze i vlastiti izvori		439.958.895,00	714.164.209,00	162,3
Izvanbilančni zapisi		709.743.509,00	571.401.920,00	80,5

Povećanje vrijednosti imovine na koncu 2020. u iznosu od 274.205.314,00 kn ili 62,3 % u odnosu na stanje početkom 2020. najvećim dijelom odnosi se na nabavu tableta, ormarića za tablete, prijenosnih računala i projektora za osnovne i srednje škole u okviru provedbe projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme – faza II (CKRII), koji se provodi u okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. U skladu s pravilima financiranja EU fondova odnosno potpisanim ugovorima o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) te Općim i Posebnim uvjetima Ugovora, Ministarstvo kao korisnik projekta evidentira nabavljenu opremu u svojim poslovnim knjigama bilančno, a školama koje su dobile opremu dana je uputa da navedenu opremu evidentiraju izvanbilančno do donošenja odluke o isknjiženju iz poslovnih knjiga Ministarstva i prijenosu opreme školama.

Vrijednost zemljišta odnosi se na zemljište u Zagrebu (Ilica 246a u iznosu od 5.170.000,00 kn i zemljište Borongaj – kampus u iznosu od 58.817.000,00 kn).

Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na stanove u Borovju u Zagrebu (Ulica grada Chicaga) u iznosu od 35.049.106,00 kn, objekte kampusa Borongaj u Zagrebu u iznosu od 26.748.997,00 kn, tri poslovna prostora u Zagrebu u iznosu od 30.739.002,00 kn (Marulićev trg 19 u iznosu od 21.532.405,00 kn, Ilica 246a u iznosu od 8.921.904,00 kn koji koristi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja te Varšavska ulica 8 u iznosu od 284.693,00 kn) i poslovni prostor u Šibeniku u iznosu od 1.312.000,00 kn.

Vrijednosno značajnija dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na građevinske objekte Obrtničke škole Sisak u iznosu od 43.863.160,00 kn, Dječjeg centra Voštarnica u iznosu od 16.134.312,00 kn, Osnovne škole Nikole Andrića Vukovar u iznosu od 8.895.265,00 kn te Srednje škole Donji Miholjac u iznosu od 7.335.494,00 kn. Objekti Obrtničke škola Sisak i Dječjeg centra Voštarnica završeni su u 2020. i opremljeni tijekom 2021. te Ministarstvo u 2021. za navedene objekte priprema odluke o prijenosu imovine. Na građevinskim objektima Osnovne škole Nikole Andrića Vukovar (ugovoren rok završetka radova je listopad 2021.) i Srednje škole Donji Miholjac (ugovoren rok završetka radova je ožujak 2022.) radovi se obavljaju u skladu s ugovorenim rokovima i ugovorenim vrijednostima.

Potraživanja na koncu 2020. iznose 161.474.982,00 kn. Odnose se na depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 104.144.687,00 kn i na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 57.330.295,00 kn.

Vrijednosno značajnija su potraživanja od HZZO-a za isplaćene naknade za bolovanja iznad 42 dana te bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu od 85.093.018,00 kn, od državnog proračuna za neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu od 43.422.766,00 kn te od korisnika predujmova danih za provođenje EU projekata u iznosu od 19.023.597,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a za isplaćene naknade za bolovanja iznad 42 dana te bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti veća su za 52.614.793,00 kn u odnosu na iskazana početkom 2020. jer Ministarstvo financija nije dalo uputu o zatvaranju potraživanja od HZZO-a i smanjenju obveza prema državnoj riznici nakon refundacije bolovanja iznad 42 dana, bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti te ostalih bolovanja na teret HZZO-a za obvezu i potraživanja s 31. prosincem 2020.

Vrijednost potraživanja od Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 217.654.011,00 kn (za kredit koji je iskoristilo Sveučilište u Mostaru, a otplaćen je s pozicija Ministarstva financija) u cijelosti je ispravljena na temelju odredaba članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20). Dospjela potraživanja koncem 2020. iznose 2.858,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 6.160.853,00 kn odnose se u cijelosti na kontinuirane rashode budućeg razdoblja odnosno rashode za plaće i naknade za prijevoz zaposlenika Ministarstva za prosinac 2020. koji su isplaćeni u siječnju 2021.

Obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 714.164.209,00 kn, od čega se na obveze odnosi 111.966.751,00 kn, a na vlastite izvore 602.197.458,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze odnose se na obveze za bolovanja iznad 42 dana u iznosu od 85.141.473,00 kn i obveze za EU predujmove u iznosu od 20.161.826,00 kn.

Obveze iskazane na koncu 2020. veće su za 66.181.582,00 kn ili 144,5 % u odnosu na iskazane početkom 2020. jer Ministarstvo financija nije dalo uputu o zatvaranju potraživanja od HZZO-a i smanjenju obveza prema državnoj riznici nakon refundacije bolovanja iznad 42 dana, bolovanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti te ostalih bolovanja na teret HZZO-a za obveze i potraživanja s 31. prosincem 2020. Dospjele obveze koncem 2020. iznose 144.446,00 kn.

Vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi odnose se na obveze za kredite korištene za ulaganja u građevinske objekte i opremu sveučilišta i sastavnica (Rijeka, Split, Osijek, Zagreb i Dubrovnik) u iznosu od 490.104.989,00 kn (otplaćuju se s pozicija Ministarstva financija), potencijalne obveze za sudske sporove u tijeku u iznosu od 58.797.276,00 kn, bankovne garancije u iznosu od 12.106.240,00 kn te obveze za doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje učenika i studenata na praktičnoj nastavi i stručnoj praksi za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti u iznosu od 8.495.848,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave te izmjenama i dopunama Plana nabave za 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga u iznosu od 340.759.536,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. U skladu s odredbom članka 28., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Ministarstva.

U skladu s odredbom članka 28., stavka 4. navedenog Zakona, na mrežnim stranicama Ministarstva objavljen je i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), Plan nabave i Registar ugovora objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi, u 2020. je na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključen 41 ugovor o javnoj nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti od 220.086.736,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Zaključeno je 20 ugovora o nabavi radova u vrijednosti od 185.519.173,00 kn, 16 ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 25.168.593,00 kn te pet ugovora o nabavi roba u vrijednosti od 9.398.970,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 6.259.495,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je Ministarstvo zaključilo u 2020. zaključena su tri ugovora o nabavi usluga u vrijednosti od 5.106.518,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je u 2020. zaključilo 36 ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 8.340.534,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Prema zaključenim ugovorima o nabavi, vrijednost ugovorenih nabava značajno se razlikuje od planirane vrijednosti nabave za 2020.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, vrijednosno značajniji planirani postupci nabave koji nisu provedeni tijekom 2020. odnose se na nabavu radova na izgradnji građevine Osnovne škole Cavtat u vrijednosti od 44.000.000,00 kn (Općina Cavtat zajedno s osnivačem škole promijenila je lokaciju nove škole, nakon čega je Općina raspisala javno nadmetanje za izradu nove projektne dokumentacije), radova na izgradnji građevine Osnovne škole Milana Amruša u Slavonskom Brodu u vrijednosti od 40.000.000,00 kn (Grad Slavonski Brod nije dostavio dorađenu projektну dokumentaciju i troškovnike do kraja 2020.) te na nabavu usluge stručnog nadzora nad izgradnjom navedenih osnovnih škola u vrijednosti od 840.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Provođenje navedenih postupaka javne nabave planirano je u 2021.

Ministarstvo je u lipnju 2017. donijelo Uputu kojom se uređuje postupak jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. ožujka do 16. studenoga 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave
2. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
3. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva znanosti i obrazovanja
4. Uredba o načelima za unutarnje ustrojstvo tijela državne uprave (Narodne novine 154/11, 17/12 i 118/16)
5. Zakon o proračunu
6. Zakon o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20)
7. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
8. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
9. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)
10. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)
11. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
12. Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18)
13. Uredba o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 3/20)

14. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine 124/14)
15. Zakon o javnoj nabavi
16. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, članak 4. i 7.
17. Zakon o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14 i 143/14)
18. Zakon o osnivanju Javnog poduzeća „Kumrovec“ (Narodne novine 27/91)
19. Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o preoblikovanju Javnog poduzeća „Kumrovec“ u društvo s ograničenom odgovornošću (Narodne novine 126/97)
20. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2020. godinu
21. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2020. godinu (Narodne novine 128/19)
22. Pravilnik o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (Narodne novine 128/09, 142/14 i 23/19)
23. Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (Narodne novine 112/17, 12/18, 2/19, 119/19 i 66/20)
24. Odluka o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja (Narodne novine 37/16)
25. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (prosinac 2015.)
26. Uputa kojom se uređuje postupak jednostavne nabave
27. Uputa o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (siječanj 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, prihodima i rashodima. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje te rashode.

1. Planiranje i izvršenje plana

- 1.1. Ministarstvo u svom razdjelu ima proračunske korisnike treće razine (sveučilišta, fakultete, visoke škole, veleučilišta, javne institute i druge). Zbog velikog broja navedenih proračunskih korisnika, planirani rashodi i izdaci nisu iskazani u državnom proračunu pojedinačno po svakom korisniku, nego su, za veći dio korisnika, iskazani u okviru zajedničkih proračunskih glava (08006 Sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj i 08008 Javni instituti u Republici Hrvatskoj). Podaci o planiranim rashodima i izdacima zajedničkih proračunskih glava trebali bi odgovarati zbroju podataka iz finansijskih planova proračunskih korisnika koji su uključeni u te zajedničke proračunske glave. Finansijski planovi proračunskih korisnika Ministarstva za 2020. uskladeni su s podacima iskazanim u državnom proračunu za 2020. i projekcijama za 2021. i 2022. samo kod prvog usvajanja državnog proračuna, a kod izmjena i dopuna proračuna ne provodi se uskladjenje s korisnicima treće razine. Prema obrazloženju Ministarstva, uskladjenje se ne provodi jer je zbog velikog broja korisnika to opsežan posao koji zahtijeva implementaciju aplikativnog rješenja.

Državni ured za reviziju preporučuje da Ministarstvo, kao nadležno ministarstvo u okviru kojeg su zajedničke proračunske glave, uspostavi sustav kojim će osigurati da finansijski plan zajedničke proračunske glave i nakon rebalansa proračuna odnosno preraspodjela bude sastavljen na temelju prikupljenih i objedinjenih finansijskih planova proračunskih korisnika unutar te proračunske glave.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Ministarstvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

- Poslovne knjige

Ustrojene su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

U poslovnim knjigama nije evidentirana imovina koja se odnosi na udjel (100,0 %) u temeljnomy kapitalu trgovackog društva. Prema podacima iz sudskog registra, Republika Hrvatska – Ministarstvo znanosti i tehnologije jedini je osnivač i član trgovackog društva Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar (dalje u tekstu: Društvo), a o pravima i obvezama koje s osnove članstva pripadaju Republici Hrvatskoj odlučuje ministar znanosti kao jedini član Skupštine. Temeljni kapital Društva upisan je u iznosu od 21.691.452,00 kn. Ministarstvo je pravni sljednik Ministarstva znanosti i tehnologije.

U Izvješću o obavljenoj reviziji Ministarstva za 2018. dan je nalog da se u poslovnim knjigama evidentira navedeni udjel. Ministarstvo je zatražilo očitovanje Ministarstva državne imovine jer su prema Uputi Ministarstva financija korisnici obvezni prije evidentiranja državne imovine u svojoj glavnoj knjizi provjeriti s Ministarstvom državne imovine je li navedena imovina već evidentirana u njihovoј glavnoj knjizi. Ministarstvo državne imovine očitovalo se u siječnju 2020. da u svom unutarnjem registru nekretnina imaju evidentirane određene zemljische čestice (knjigovodstvena vrijednost 0,00 kn), ali one ne odgovaraju česticama koje je Ministarstvo dostavilo te je preporučilo utvrđivanje točnog stanja u pogledu obuhvata čestica, opisa nekretnina i drugo radi pravilne identifikacije svih zemljišta i nekretnina Društva. U Planu provedbe naloga i preporuka i izvještavanju o provedbi (iz veljače 2021.) Ministarstvo je navelo da će evidentiranje udjela u poslovne knjige vezati za aktivnosti rješavanja statusa Društva (planirana likvidacija Društva).

Iz navedenog proizlazi da udjel u Društvu nije evidentiran u poslovnim knjigama ni kod jednog proračunskog korisnika. Evidentiranje navedenog udjela u poslovnim knjigama Ministarstva ne ovisi o utvrđivanju zemljišta i nekretnina koje su u vlasništvu Društva. Prema obvezujućoj Uputi o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, u ovoj fazi procesa evidentiranja državne imovne, proračunski korisnik obvezan je državnu imovinu čiji je vlasnik i/ili koja mu je dana na korištenje evidentirati u svojoj bilanci kako bi tako evidentirana državna imovina bila iskazana u godišnjim finansijskim izvještajima proračunskog korisnika te posjedično u konsolidiranom finansijskom izvještaju općeg proračuna.

Također, u poslovnim knjigama za 2020. nisu evidentirana potraživanja od korisnika finansijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u iznosu od 599.810,00 kn koji nisu do propisanog roka odnosno do konca 2020. opravdali primljene potpore u 2018. ili vratili sredstva u državni proračun, što je trebalo učiniti. Podatke o iznosima primljenih potpora koje korisnici nisu opravdali ili vratili u državni proračun vodi nadležna uprava Ministarstva u Excel tablici.

Prema odredbi članka 4., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunskih korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Zbog toga što navedeni poslovni događaji u poslovnim knjigama nisu evidentirani prema propisima o proračunskom računovodstvu, vrijednost imovine u finansijskim izvještajima nije točno iskazana odnosno manje je iskazana za 22.291.262,00 kn.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha finansijskih izvještaja jest dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Radi iskazivanja točnih i potpunih informacija o vrijednosti imovine u finansijskim izvještajima, Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja od korisnika finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika koji Ministarstvu nisu, u rokovima određenim javnim pozivom, dostavili izvješća o utrošenim finansijskim sredstvima odnosno vratili sredstva u državni proračun.

Također, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati udjel u temeljnomy kapitalu Društva u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te obvezujućom Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

U okviru obveza za zaposlene Ministarstvo je koncem 2020. iskazalo obveze za bolovanja na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) u iznosu od 85.141.473,00 kn. S obzirom na to da su zaposlenima naknade za bolovanja na teret HZZO-a isplaćene iz proračunskih sredstava zajedno s plaćom, Ministarstvo je obveze prema zaposlenima trebalo zatvoriti nakon isplate plaće. Nadalje, kada proračunski korisnici iz državnog proračuna dobiju sredstva za isplatu naknada za bolovanje na teret HZZO-a (koja se ne iskazuju kao prihodi iz nadležnog proračuna), trebaju iskazati obvezu za povrat sredstava državnom proračunu na računu Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun. Navedene obveze zatvaraju se nakon što HZZO uplati sredstva na račun državnog proračuna odnosno nakon upute Ministarstva financija o zatvaranju potraživanja od HZZO-a i smanjenju obveza prema državnom proračunu. Za sredstva dobivena za isplatu naknada za bolovanja na teret HZZO-a, umjesto obveza prema državnom proračunu, iskazane su obveze prema zaposlenima, koje je trebalo zatvoriti s obzirom na to da su naknade za bolovanja isplaćene zajedno s plaćom.

Za provođenje projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 na analitičkom računu Autorski honorari evidentirani su u poslovnim knjigama rashodi u iznosu od 12.428.663,00 kn. Osim rashoda za usluge izvršene na temelju ugovora o autorskom djelu, na navedenom računu evidentirani su i rashodi u iznosu od 732.119,00 kn, koji su trebali biti evidentirani na računu rashoda za ostale intelektualne usluge. Rashodi u navedenom iznosu ostvareni su za usluge u vezi s nabavnim procesima za potrebe provedbe projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme koje nisu autorsko djelo.

Evidentiranje rashoda na računima koji nisu propisani za tu namjenu nije u skladu s odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojoj su Računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže za sredstva dobivena iz državnog proračuna za isplatu naknada za bolovanja na teret HZZO-a iskazati obvezu na računu Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun, a obveze za bolovanja iznad 42 dana evidentirane u okviru obveza za zaposlene zatvarati nakon isplate plaće zaposlenicima.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode za ostale intelektualne usluge na računu propisanom Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi financirani iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (Europski socijalni fond i Europski fond za regionalni razvoj) u poslovnim knjigama za 2020. evidentirani su u iznosu od 518.148.517,00 kn, od čega se na kapitalni projekt OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 odnosi 466.966.751,00 kn, a na kapitalni projekt OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 1, 9 i 10 odnosi se 51.181.766,00 kn. Navedeni projekti sastoje se od više različitih potprojekata koji nisu pojedinačno vidljivi u posebnom dijelu državnog proračuna, nego je analitički prikaz potprojekata dan kao informacija u prilogu uz proračun.

Prema analitičkom prikazu potprojekata, u državnom proračunu za 2020. u okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 planirana su 24 potprojekta (Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) – faza II, Dodjela stipendija studentima nižeg socio-ekonomskog statusa, Dodjela stipendija studentima u prioritetnim područjima STEM, Uspostava regionalnih centara kompetencija u strukovnom obrazovanju u odabranim sektorima, Osiguranje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama – faza III i drugi). U okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., Prioritet 1, 9 i 10 planirano je osam potprojekata (Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu sektora istraživanja, razvoja i inovacija, Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije (STRIP), Poziv Centri kompetencija i drugi).

Ministarstvo je u ožujku 2019. sastavilo unutarnju uputu Unos naloga/zahtjeva za plaćanje na EU projektima, kojom je određeno da se kod unosa naloga/zahtjeva za plaćanje obvezno u polje Reference upiše redni broj potprojekta, a ostatak prema potrebi. U poslovnim knjigama za 2020. za dio rashoda (službena putovanja, naknade troškova) nije unesena oznaka iz koje bi bilo vidljivo na koji se potprojekt odnose, zbog čega je otežano praćenje i kontrola izvršenja plana potprojekata.

Računovodstvena evidencija treba osigurati brzo i jednostavno utvrđivanje troškova određenog projekta odnosno potprojekta radi praćenja izvršenja plana projekta po stawkama. Prema odredbama Općih uvjeta koji se primjenjuju na projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u finansijskom razdoblju 2014. – 2020., troškovi uključeni u Zahtjev za nadoknadom sredstava moraju biti utvrđivi i provjerljivi (praćenje projektnih izdataka i prihoda korištenjem posebnih šifri projekta / mesta troška / organizacijske jedinice / posebne analitike konta ili slično) i zabilježeni u računovodstvenim evidencijama Korisnika (ili partnera), a utvrđuju se u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima te u skladu s uobičajenom računovodstvenom praksom. Korisnik je obvezan osigurati da se zahtjevi za nadoknadom sredstava i drugi finansijski podaci povezani s projektom mogu lako i točno uskladiti s njegovim računovodstvenim evidencijama. Prema Uputi za planiranje i računovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda iz sredstava Europske unije, koju je donijelo Ministarstvo financija u studenome 2016., proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni su dio svog finansijskog i računovodstvenog poslovanja prilagoditi pravilima korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova i ostalih programa Europske unije, uz obvezu planiranja, izvršavanja, knjigovodstvenog evidentiranja i izvještavanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu i drugih akata koji uređuju proračunsko računovodstvo.

Državni ured za reviziju preporučuje za projekte financirane iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u poslovne knjige unijeti podatke potrebne za određivanje na koji se potprojekt odnose ostvareni rashodi radi omogućavanja izvješćivanja i kontrole trošenja sredstava odnosno lakšeg praćenja provedbe potprojekata.

- Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2020. (Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje) i dostavljeni su Finansijskoj agenciji i Državnom uredu za reviziju u propisanom roku te objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje u tablici su iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 571.401.920,00 kn, od čega se na potencijalne obveze za sudske sporove u tijeku odnosi 58.797.276,00 kn (naveden samo ukupni iznos). Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže opis prirode spora, procjenu finansijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva, što je obvezan sadržaj Bilješki uz Bilancu propisan odredbama članka 14. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje Bilješki uz finansijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Pojedini podaci u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima u poslovnim knjigama. Obveze prema dobavljačima evidentirane u poslovnim knjigama u iznosu od 162.840,00 kn iskazane su u Bilanci u okviru obveza za zaposlene, umjesto u okviru obveza za materijalne rashode odnosno u okviru obveza za nabavu nefinansijske imovine.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha finansijskih izvještaja jest dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Radi davanja točnih i potpunih informacija o finansijskom položaju Ministarstva, Državni ured za reviziju nalaže finansijske izvještaje sastavljati na temelju podataka iz poslovnih knjiga.

- Popis imovine i obveza

Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza donesena je u prosincu 2020. Povjerenstva za popis obavila su popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2020., sastavljeno je izvješće o rezultatima popisa i donesena odluka o prihvaćanju rezultata popisa imovine i obveza.

Popis imovine i obveza nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i obvezujućom Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je u prosincu 2015. donio ministar financija.

Prema popisnim listama, vrijednost građevinskih objekata iznosi 92.340.076,00 kn, a u glavnoj knjizi je vrijednost građevinskih objekata evidentirana i u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 93.849.105,00 kn. Razlika u iznosu od 1.509.029,00 kn odnosi se na pogrešno iskazan iznos ispravka vrijednosti građevinskih objekata u popisnim listama. Dio potraživanja nije popisan pojedinačno po dužnicima i iznosima potraživanja, nego u zbirnim iznosima prema grupama računa iz glavne knjige. Iz navedenog proizlazi da je dio popisa imovine i obveza obavljen formalno zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Sastavljena je popisna lista pojedinačno po investicijama u tijeku, ali nije procijenjen stupanj dovršenosti svake investicije odnosno predviđen rok završetka.

Odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste popisuje dugotrajna materijalna imovina u pripremi (investicije u tijeku), provjerava i procjenjuje stupanj dovršenosti te predviđa rok završetka ili predlaže drukčiji način rješavanja. Također, određeno je da u posebne popisne liste treba popisati dugoročna i kratkoročna potraživanja i obveze, utvrditi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

3. Rashodi

3.1. Ukupni rashodi za 2020. ostvareni su u iznosu od 11.389.418.754,00 kn. Vrijednosno značajniji ostvareni su rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 10.245.751.367,00 kn (od kojih se na rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama odnosi 8.574.802.452,00 kn), tekuće donacije u iznosu od 422.989.313,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 360.886.030,00 kn, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 171.123.085,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 82.694.271,00 kn te rashodi za zaposlene u iznosu od 75.001.828,00 kn.

- Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu

Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu ostvareni su u iznosu od 8.959.100,00 kn, što je 2.369.991,00 kn ili 20,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na naknade isplaćene za 656 pružatelja stručnih usluga (vanjskih suradnika). Financirani su iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 4.341.031,00 kn, općih prihoda i primitaka u iznosu od 2.181.016,00 kn, švicarskog instrumenta u iznosu od 1.042.917,00 kn, sredstava učešća za pomoći u iznosu od 950.055,00 kn te iz drugih izvora financiranja u iznosu od 444.081,00 kn.

Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu financirani iz Europskog socijalnog fonda u cijelosti se odnose na provedbu kapitalnog projekta OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritet 3 i 4 odnosno najvećim dijelom na projekte Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) i Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme – faza II (CKR II).

Vrijednosno značajniji rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu, financirani iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna, ostvareni su u okviru provedbe aktivnosti Obrazovanje djece hrvatskih građana u inozemstvu (naknade učiteljima hrvatske nastave u inozemstvu) u iznosu od 1.151.883,00 kn, Provedba kurikularne reforme u iznosu od 518.230,00 kn, Državne, akademske nagrade i potpore u znanosti i visokom školstvu u iznosu od 173.034,00 kn, Administracija i upravljanje u iznosu od 156.638,00 kn te Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu u iznosu od 66.654,00 kn.

Na temelju zaključenih ugovora o djelu, pojedine poslove iz djelokruga Ministarstva obavljali su vanjski suradnici neprekidno u dužem razdoblju odnosno duže od godinu dana (poslovi trajnijeg karaktera). Prema podacima iz analitičkih evidencija, rashodi za naknade prema ugovorima o djelu u iznosu od 2.532.895,00 kn (s doprinosima) odnose se na naknade isplaćene za 22 vanjska suradnika na temelju mjesecnih ugovora o djelu. Navedeni ugovori o djelu zaključeni su za obavljanje poslova u vezi s provedbom projekta Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme (CKR) – faza I i II (poslovi voditelja projekta, voditelja finansijskog poslovanja na projektu te administrativni poslovi na projektu), u okviru aktivnosti Provedba kurikularne reforme (administrativni i koordinacijski poslovi te poslovi prikupljanja, obrade i analize podataka, priprema podataka za potrebe kurikularne reforme), u okviru aktivnosti Modernizacija strukovnih programa obrazovanja i osposobljavanja – švicarsko-hrvatski program (računovodstveni poslovi na projektu), u okviru aktivnosti Erasmus+ Socijalna i međunarodna dimenzija obrazovanja i priznavanja prethodnih učenja – SIDERAL (rad na projektu), u okviru aktivnosti Administracija i upravljanje (rad na ERA-NET COFUND projektu Plavo gospodarstvo – Razvoj potencijala) te u okviru projekta Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu (pregled i ocjena zahtjeva za izdavanje suglasnosti na idejne projekte osnovnih i srednjih škola za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskih građevina).

Odredbom članka 3. Zakona o državnim službenicima, između ostalog, propisano je da poslove u državnim tijelima obavljaju državni službenici i namještenici. Državni službenici su osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga tih tijela, osobe koje u državnim tijelima obavljaju informatičke poslove, opće i administrativne poslove, planske, materijalno-financijske i računovodstvene poslove i slične poslove, a namještenici su osobe koje u državnim tijelima rade na pomoćno-tehničkim poslovima i ostalim poslovima čije je obavljanje potrebno radi pravodobnog i kvalitetnog obavljanja poslova iz djelokruga državnih tijela.

Odredbama članaka 52. i 61. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da se izabrani kandidat prima u državnu službu rješenjem čelnika tijela ili službene osobe u opisu poslova koje je rješavanje o tome, sukladno propisima o ustrojstvu državnih tijela. Za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, kao i radi zamjene duže vrijeme odsutnoga službenika, osobe se mogu primiti u državnu službu na određeno vrijeme dok traju privremeni poslovi ili poslovi čiji se opseg privremeno povećao, odnosno do povratka odsutnoga službenika, a što može trajati najviše godinu dana.

Nadalje, prema odredbi članka 61., stavka 2. navedenog Zakona, za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

Iz navedenog proizlazi da poslove iz djelokruga Ministarstva koji su obavljeni u Ministarstvu u dužem razdoblju (poslovi trajnjeg karaktera) nije trebalo povjeriti pružateljima usluga na temelju ugovora o djelu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje poslova i njihovo radno pravno uređenje uskladiti s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Odredbom članka 62. Zakona o državnim službenicima, između ostalog, propisano je da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3., stavka 2. navedenog Zakona, mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Također, propisano je da izdaci za pružatelje stručnih usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu za 2020. ostvareni su u iznosu od 8.959.100,00 kn. U odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2020. u iznosu od 76.767.326,00 kn, iznose 11,7 % te su veći od propisanog ograničenja, odnosno 2,0 % osiguranih sredstava za plaće u tekućoj godini.

S obzirom na to da su navedene nepravilnosti bile utvrđene i obavljenim revizijama za 2017. i 2018., a najveći dio ugovora o djelu iz općih prihoda i primitaka odnosio se na naknade učiteljima hrvatske nastave u inozemstvu i provedbu kurikularne reforme te iz ostalih izvora najvećim dijelom na OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. koji se financira iz Europskog socijalnog fonda i sredstava učešća za pomoći, Ministarstvo je u studenome 2020. dopisom zatražilo mišljenje Ministarstva pravosuđa i uprave vezano za obavljanje privremenih poslova na EU projektima u državnoj službi. U navedenom dopisu Ministarstvo je u cijelosti citiralo nalaz iz izvješća Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na ugovore o djelu i navelo da postoji oprečnost u propisima koje bi Ministarstvo trebalo ispuniti. Naime, za ispunjavanje mjera i ciljeva iz Nacionalnog programa reformi, i to Reforme općeg i strukovnog obrazovanja i Cjeloživotno obrazovanje, neophodno je angažirati veći broj suradnika, a za koje je financiranje osigurano iz europskih strukturnih i investicijskih fondova. Nadalje je navelo da je prema Zakonu o državnim službenicima za prijam u državnu službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao potrebno prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose, a odobreni broj Ministarstvu nije dovoljan za obavljanje navedenih poslova. Da bi provelo ciljeve iz Nacionalnog programa, Ministarstvo je angažiralo vanjske suradnike na temelju ugovora o djelu. Rashodi za pružatelje navedenih usluga prelaze 2,0 % ukupnog iznosa planiranih sredstava plaće s doprinosima u tekućoj godini, iako se najvećim dijelom financira iz EU izvora te nema utjecaja na visinu proračunskog manjka.

Ministarstvo je u dopisu zamolilo da se, s obzirom na to da je namjera ostvarenje Programa Vlade Republike Hrvatske i poboljšanje stanja iskorištenosti sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova, razmotri odobrenje većeg broja prijma u službu na određeno vrijeme za obavljanje privremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao odnosno da se preispita mišljenje Ministarstva uprave iz studenoga 2016. u dijelu ograničenja rashoda za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe za ugovore o djelu koji se financiraju iz izvora koji ne utječe na proračunski manjak (EU pomoći), u cilju da se ostvarenje ciljeva iz Nacionalnog programa reformi provodi uz poštovanje drugih zakonskih odredaba.

Koncem studenoga 2020. Ministarstvo pravosuđa i uprave dostavilo je Ministarstvu traženo mišljenje o zapošljavanju na provedbi projekata financiranih iz sredstava Europske unije. U mišljenju se navodi da je odredbama članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima izrijekom propisano da izdaci za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo te da se navedena odredba primjenjuje na sve ugovore o djelu bez obzira na to iz kojih izvora se financiraju naknade utemeljene na njima. Ministarstvo pravosuđa i uprave također je navelo da iz opisa poslova na projektima koji je Ministarstvo naknadno dostavilo proizlazi da se radi o poslovima iz djelokruga Ministarstva koje bi, u skladu s člankom 3., stavkom 2. Zakona o državnim službenicima, trebali obavljati državni službenici zaposleni u tijelu, pa se takvi poslovi, u skladu s odredbama članka 62., stavka 1., ne smiju povjeravati vanjskim pružateljima usluga. U navedenom mišljenju nadalje se navodi da je, u slučaju da broj zaposlenih službenika nije dostatan za obavljanje privremenih poslova ili redovitih poslova tijela u povećanom opsegu, moguće na temelju članka 61. Zakona o državnim službenicima zaposliti nove službenike za vrijeme trajanja tih poslova, odnosno za vrijeme trajanja projekta, za što treba ishoditi suglasnost Ministarstva pravosuđa i uprave. Također, skrenulo je pozornost na to da je odredbama članka 49.a Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. zabranjeno novo zapošljavanje, osim iznimno ako za to postoji opravdani i obrazloženi razlog, uz prethodnu suglasnost ministra pravosuđa i uprave i ministra financija. U dopisu je navedeno da bi Ministarstvo trebalo Ministarstvu pravosuđa i uprave i Ministarstvu financija dostaviti zahtjev za davanje suglasnosti za novo zapošljavanje navodeći u obrazloženju radna mjesta čiji je opseg poslova povećan i na kojima je potrebno zaposliti službenike na određeno vrijeme, opis poslova tih radnih mesta, način na koji bi službenici sudjelovali u provedbi projekta, kao i podatke u kojem bi se dijelu njihove plaće financirale iz sredstava Europske unije. Po pribavljenim suglasnostima Ministarstvo bi moglo raspisati oglas i provesti postupak zapošljavanja na određeno vrijeme na tim radnim mjestima.

Ministarstvo je u srpnju 2021. (za vrijeme obavljanja revizije za 2020.) uputilo dopise Ministarstvu pravosuđa i uprave i Ministarstvu financija u kojima traži suglasnost za prijam u državnu službu 19 izvršitelja na određeno vrijeme odnosno do završetka trajanja pet projekata (Podrška provedbi Cjelovite kurikularne reforme CKR II, ERA-NET COFUND Plavo gospodarstvo – Razvoj potencijala vodenih organizama, Dodjela stipendija studentima u prioritetnim područjima (STEM), Dodjela stipendija studentima nižeg socio-ekonomskog statusa te Uspostava i upravljanje Registra HKO-a kao podrška radu Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO).

Državni ured za reviziju nalaže, pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu, pridržavati se odredaba o visini rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.

- Rashodi za provedbu aktivnosti Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika

Za provedbu aktivnosti Izdavanje znanstvenih knjiga i udžbenika ostvareni su rashodi u iznosu od 7.159.330,00 kn. Evidentirani su na računu rashoda za subvencije u iznosu od 3.895.321,00 kn, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu od 2.376.135,00 kn te ostalih rashoda u iznosu od 887.874,00 kn. Odnose na finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku. Korisnici navedene finansijske potpore su, na temelju provedenog javnog poziva, znanstvene organizacije iz sustava znanstvene djelatnosti, odnosno ustanove upisane u Upisnik znanstvenih organizacija, organizacije civilnog društva – udruge te trgovačka društva pod uvjetom da su registrirani za nakladničku (izdavačku) djelatnost kojima se na temelju vrednovanja sufinancira izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika.

Na temelju javnog poziva objavljenog koncem veljače 2020. (rok podnošenja prijava produžen je do konca svibnja 2020.), prosudbe Povjerenstva za znanstveno-izdavačku djelatnost koje je na temelju Kriterija za finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika ocijenilo pristigle zahtjeve, Ministarstvo je u listopadu 2020. donijelo Odluku o finansijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2020. godini, kojom su odobrena sredstva za sufinanciranje znanstvenih knjiga i visokoškolski udžbenika u iznosu od 7.172.131,00 kn (597 knjiga). Ministarstvo dodjeljuje finansijsku potporu nakladnicima (izdavačima) znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika za knjige koje su objavljene u godini u kojoj se raspisuje javni poziv ili planiraju biti objavljene godinu dana od prijave na javni poziv. Ministarstvo je s korisnicima finansijske potpore zaključilo ugovore kojima se korisnici obvezuju da će knjige objaviti u roku od najkasnije 12 mjeseci od dana primitka finansijske potpore te da će Ministarstvu dostaviti izvješće o utrošenim finansijskim sredstvima na propisanom elektroničkom obrascu, dokaze o namjenski utrošenim sredstvima te primjerak objavljenog djela, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za objavu knjiga. U slučaju da korisnik nenamjenski koristi finansijska sredstva ili ih ne utroši u potpunosti, dužan je vratiti primljena nenamjenski utrošena ili neutrošena sredstva u državni proračun. Prema odredbama ugovora o finansijskoj potpori, mogući sporovi iz ugovora rješavat će se sporazumno, a u slučaju da se sporazum ne postigne, sporove rješava nadležni sud u Zagrebu.

U javnom pozivu iz veljače 2020. navedeno je da Ministarstvo neće razmatrati prijave nakladnika koji nisu dostavili izvješća o utrošku sredstava finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika sufinanciranih u 2018. Ministarstvo je u 2020. dodijelilo finansijske potpore i pojedinim korisnicima koji u vrijeme dodjele finansijske potpore (listopad 2020.) nisu dostavili izvješća o utrošku sredstava finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika sufinanciranih u 2018.

Koncem prosinca 2018. korisnicima su isplaćena sredstva za finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika (601 knjiga) u iznosu od 11.926.354,00 kn te u siječnju 2019. za jednu knjigu u iznosu od 23.352,00 kn.

Nakladnici su bili dužni u roku od 12 mjeseci od dana primitka finansijske potpore objaviti knjigu te Ministarstvu dostaviti dokazni primjerak objavljene knjige i izvješće o utrošenim finansijskim sredstvima na propisanom elektroničkom obrascu najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za objavu knjige (za finansijske potpore dane u 2018. rok je bio konac siječnja 2020.) ili vratiti doznačena sredstva ako knjigu ne objave u navedenom roku ili nenamjenski koriste sredstva.

Prema podacima Ministarstva, u propisanom roku odnosno do konca siječnja 2020. dostavljena su izvješća o utrošenim sredstvima za 277 knjiga ili 46,0 % ukupno financiranih knjiga u 2018. (primljena potpora u iznosu od 5.471.190,00 kn). Od veljače do listopada 2020., kada je donesena Odluku o finansijskoj potpori izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2020. godini, dostavljena su izvješća o utrošenim sredstvima za još 248 knjiga (dodijeljena potpora u iznosu od 4.838.072,00 kn). Prije isplate finansijske potpore za knjige u 2020. (prosinac 2020.) dio nakladnika koji nisu dostavili izvješća vratio je u državni proračun potpore primljene u 2018. u iznosu od 290.078,00 kn za 16 knjiga. Nakon donošenja navedene Odluke o finansiranju dostavljena su izvješća za 35 knjiga. Najvećim dijelom navedena izvješća dostavljena su u prvoj polovici 2021.

Za 26 naslova, do konca travnja 2021. nakladnici nisu dostavili izvješća o utrošku primljenih finansijskih potpora za 2018. u iznosu od 599.810,00 kn ni vratili sredstva u državni proračun. Ministarstvo je početkom svibnja 2021. navedenim nakladnicima uputilo dopise kojima im je dana uputa za povrat sredstava u državni proračun u roku od 30 dana.

Iz navedenih podataka proizlazi da do listopada 2020., kada je donesena odluka o finansijskoj potpori za knjige u 2020., nakladnici nisu dostavili izvješće o utrošenim sredstvima potpore primljene u 2018. za 61 knjigu u iznosu od 1.350.366,00 kn. Radi se o 29 nakladnika, od kojih su 22 primila i finansijsku potporu za knjige u 2020. u iznosu od 2.694.707,00 kn, što nije u skladu s kriterijima objavljenim u Javnom pozivu za finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku u 2020.

Državni ured za reviziju nalaže u postupku dodjele finansijske potpore izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika pridržavati se određenih kriterija za dodjelu sredstava odnosno ne dodjeljivati potpore korisnicima koji Ministarstvu nisu dostavili izvješća o utrošenim finansijskim sredstvima ili koji neutrošena sredstva nisu vratili u državni proračun.

S obzirom na to da pojedini nakladnici nisu opravdali primljene potpore u prethodnim razdobljima, Državni ured za reviziju preporučuje u javnom pozivu za finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u tiskanome i elektroničkome obliku objaviti i da Ministarstvo neće razmatrati prijave nakladnika prema kojima Ministarstvo u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja za neopravdana sredstva finansijske potpore dane u prethodnim razdobljima.

Ministarstvo u cijelosti prihvata sve točke Nalaza.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2020. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2015. 2016. 2017. 2018.	Poduzimati mјere u cilju donošenja provedbenih propisa na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kojima bi se uredilo planiranje i financiranje javnih visokih učilišta i instituta.	IV. kvartal 2021.	u postupku provedbe
2.		2017. 2018.	Donijeti pravilnike o korištenju vlastitih i drugih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti kojima nije utvrđena namjena, kako bi ojačalo nadzor nad ostvarenjem i trošenjem navedenih prihoda proračunskih korisnika iz nadležnosti.	IV. kvartal 2021.	u postupku provedbe
3.		2018.	U propisanim rokovima izvještavati Ministarstvo financija odnosno instituciju nadležnu za obradu podataka kojoj su povjereni poslovi vođenja Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika o promjenama podataka unesenih u navedeni Registar kako bi podaci iz Registar koji se objavljaju jednom godišnje i koriste se za utvrđivanje organizacijske klasifikacije državnog proračuna bili točni.	IV. kvartal 2020.	provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2016. 2017. 2018.	U vezi s potraživanjem od Sveučilišta u Mostaru evidentiranim u poslovnim knjigama u iznosu od 217.654.011,00 kn (za kredit koji je iskoristilo Sveučilište u Mostaru, Ministarstvo je bilo sudužnik, a otpačen je s pozicija Ministarstva financija) pribaviti dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo radi li se o potpori Republike Hrvatske Sveučilištu u Mostaru ili o povratnim sredstvima te u skladu s tim provesti daljnje postupke (mjere za naplatu potraživanja ili otpis potraživanja).	IV. kvartal 2020.	u postupku provedbe

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3		4	5
5.		2018.	U poslovnim knjigama Ministarstva evidentirati vrijednost udjela u temelnjom kapitalu trgovačkog društva Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar. Prema podacima iz sudskega registra, Ministarstvo raspolaže udjelom u iznosu od 21.691.452,00 kn, što čini 100,0 % temeljnog kapitala navedenog trgovačkog društva.	IV. kvartal 2020.	nije provedeno
6.		2018.	Sredstva za isplate primateljima koji nisu proračunski korisnici i ne sastavljaju finansijske izvještaje za proračunsko računovodstvo finansijskim planom planirati u okviru proračunske glave 08005 Ministarstvo te evidentirati u poslovnim knjigama na odgovarajućim računima Računskog plana i iskazati u finansijskim izvještajima Ministarstva.	I. kvartal 2020.	provedeno
7.		2018.	Uskladiti podatke o potraživanjima i obvezama u vezi s bolovanjima na teret HZZO-a s državnim proračunom te na temelju usklađenih podataka ispravno evidentirati potraživanja i obveze u poslovnim knjigama.	I. kvartal 2020.	djelomično provedeno
8.		2018.	Evidentirati rashode za tekuće donacije i subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru te rashode za naknade na temelju ugovora o djelu u poslovnim knjigama na propisanim računima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	I. kvartal 2020.	provedeno
9.		2018.	Finansijske izvještaje sastavljati na temelju podataka iz poslovnih knjiga radi davanja točnih i potpunih informacija o finansijskom položaju Ministarstva.	IV. kvartal 2020.	nije provedeno
10.	Imovina	2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018.	Poduzeti aktivnosti u cilju učinkovitog upravljanja i raspolađanja stambenim prostorom koje Ministarstvo ima na raspolađanju.	I. kvartal 2020.	u postupku provedbe
11.		2018.	Poduzeti aktivnosti za rješavanje statusa trgovačkog društva Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar u cilju učinkovitog raspolađanja i upravljanja imovinom i proračunskim sredstvima s obzirom na to da se navedeno trgovačko društvo u cijelosti financira sredstvima državnog proračuna, putem Ministarstva, a ne obavlja djelatnost za koju je osnovano.	IV. kvartal 2020.	u postupku provedbe
12.	Rashodi	2015. 2016. 2017. 2018.	U vezi s poslovima koji se obavljaju u Ministarstvu, pri zaključivanju ugovora o djelu s vanjskim suradnicima, postupati u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima. Pojedine poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva obavljali su vanjski suradnici neprekidno u dužem razdoblju na temelju ugovora o djelu.	IV. kvartal 2020.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	
13.		2015. 2016. 2017. 2018.	Pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu, pridržavati se odredaba o visini rashoda za naknade prema ugovorima o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima. Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu za 2018. u ukupnom iznosu od 6.075.848,00 kn, u odnosu na planirana sredstva za osnovne plaće s doprinosima za zaposlenike Ministarstva za 2018. u iznosu od 65.494.007,00 kn, iznose 9,3 % te su veći od propisanog iznosa.	IV. kvartal 2020.	nije provedeno
14.		2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018.	Utvrđiti stvarno stanje ugovorenih i financiranih znanstvenih projekata te iznos i dinamiku uplate sredstava Hrvatskoj zakladi za znanost uskladiti sa stvarnim potrebama financiranja znanstvenih programa i projekata koji su ugovoreni sa znanstvenim ustanovama, s obzirom na to da su navedenoj Zakladi u prošlim godinama doznačena sredstva u iznosu većem od ugovorenih obveza za financiranje projekata i programa te s obzirom na značajan iznos neutrošenih proračunskih sredstava koji je iskazan na računu Zaklade kod poslovne banke.	IV. kvartal 2020.	provedeno
15.		2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018.	Godišnjim planom planirati te na temelju navedenog plana obaviti kontrole na licu mjesa kod većeg broja korisnika s obzirom na velik broj primatelja transfera iz proračuna Ministarstva (više od 1 000 iz nacionalnih sredstava) kojima se na godišnjoj razini isplati više od 20.000,00 kn prema pojedinom korisniku.	I. kvartal 2020.	nije primjenjivo
16.		2018.	Korisnicima finansijske potpore za izdavanje znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika koji Ministarstvu nisu, u rokovima propisanim javnim pozivom, dostavili izvješća o utrošenim finansijskim sredstvima, dostaviti pisane obavijesti odnosno odluke za povrat sredstava u državni proračun na temelju kojih je potrebno evidentirati potraživanja u poslovnim knjigama.	I. kvartal 2020.	provedeno
17.		2018.	U vezi s finansijskim potporama za znanstvene knjige i visokoškolske udžbenike propisati obvezu dostave dokaza kojima se opravdava cjelokupan iznos doznačenih sredstava.	IV. kvartal 2020.	provedeno
18.		2018.	U vezi s finansijskim potporama za znanstvene knjige i visokoškolske udžbenike koje se odobravaju trgovačkim društvima međusobna prava i obveze definirati ugovorom o finansijskoj potpori, kao i za organizacije civilnog društva, znanstvene i znanstvenostručne udruge.	IV. kvartal 2020.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni, u postupku provedbe ili nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U poslovnim knjigama Ministarstva vrijednosno najznačajnije potraživanje odnosi se na Sveučilište u Mostaru u iznosu od 217.654.011,00 kn (tijekom 2019. i 2020. evidentiran je ispravak vrijednosti navedenog potraživanja na temelju odredaba članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Navedeno potraživanje odnosi se na otplaćenu glavnici i kamate po ugovoru o kreditu zaključenom 4. kolovoza 2006. i dodatku I. ugovora o kreditu, koji su 29. siječnja 2009. zaključili Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) i Sveučilište u Mostaru kao korisnik kredita te Ministarstvo kao sudužnik. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. svibnja 2006. donijela Odluku o davanju suglasnosti Ministarstvu za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2007. do 2016. za potporu I. i II. faze programa kapitalnih ulaganja u kampus Sveučilišta u Mostaru. Kredit odobren u iznosu od 183.700.468,00 kn, odnosno 25.372.761,52 EUR (prema tečaju na 19. srpnja 2006.) iskorišten je od 2006. do 2009., a otplaćen je u 16 jednakih polugodišnjih rata od 30. lipnja 2009. do 31. prosinca 2016. Odredbama članka 5. ugovora o kreditu određeno je da u svrhu osiguranja povrata kredita sudužnik HBOR-u odgovara kao solidarni dužnik s korisnikom kredita za povrat cijelog duga, odnosno ukupne glavnice, svih pripadajućih kamata, naknada kao i troškova koji za HBOR nastanu u provedbi ugovora o kreditu. Također, ugovoreno je da za sva plaćanja sudužnika po ugovoru, sudužnik ima pravo zahtijevati od korisnika kredita povrat svih isplaćenih iznosa na temelju ugovora o kreditu, odnosno pravo na potpuni regres. Otplata glavnice kredita u 2009. počela je s pozicije planirane u Ministarstvu, a u 2010. oplate je preuzele Ministarstvo financija. Kredit je u cijelosti otplaćen iz proračuna Republike Hrvatske. Na temelju upute Ministarstva financija, u bilančnim evidencijama Ministarstva evidentirana su potraživanja od Sveučilišta u Mostaru u iznosu od 217.654.011,00 kn za otplaćenu glavnici i kamate, iako ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je Ministarstvo kao sudužnik zahtijevalo od Sveučilišta u Mostaru povrat sredstava isplaćenih na temelju ugovora o kreditu, odnosno da je Sveučilište u Mostaru preuzele obvezu povrata sredstava u određenom roku. S obzirom na to da je ugovor o kreditu za Sveučilište u Mostaru zaključen na temelju Odluke o davanju suglasnosti Ministarstvu za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2007. do 2016. za potporu I. i II. faze programa kapitalnih ulaganja u kampus Sveučilišta u Mostaru (koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u svibnju 2006.) te s obzirom na to da je ugovoreno da za sva plaćanja Ministarstva po ugovoru o kreditu Ministarstvo ima pravo zahtijevati od Sveučilišta u Mostaru povrat svih isplaćenih iznosa na temelju ugovora o kreditu, odnosno pravo na potpuni regres, Državni ured za reviziju je u prošlim revizijama predložio pribaviti dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo radi li se o potpori Republike Hrvatske Sveučilištu u Mostaru ili o povratnim sredstvima te u skladu s tim provesti daljnje postupke (mjere za naplatu potraživanja ili isknjiženje potraživanja).
- Ministarstvo je u Planu provedbe naloga i preporuka revizije za 2018. navelo da su u tijeku konzultacije s Ministarstvom financija kako bi se dogovorili daljnji koraci u vezi s navedenim potraživanjima po ugovoru o kreditu. Ministarstvo financija je u dopisu iz veljače 2019. navelo da Ministarstvo može razmotriti mogućnost predlaganja otpisa Vladi Republike Hrvatske na temelju odredaba članka 8. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine 150/11, 119/14, 93/16 i 116/18).

- U vezi s potraživanjima za bolovanja na teret HZZO-a Ministarstvo je postupilo po danom nalogu i zatvorilo analitičke račune u poslovnim knjigama na kojima su evidentirana navedena potraživanja prije izlaska HZZO-a iz sustava državne riznice te provelo preknjiženja i uskladilo potraživanja s državnom riznicom. Dio naloga koji se odnosi na ispravno evidentiranje obveza za povrat sredstava u državni proračun vezano za sredstva dobivena za isplatu naknada za bolovanja na teret HZZO-a nije proveden.
- Ministarstvo raspolaže sa 122 stana veličine od 28,70 m² do 42,85 m² nabavljenih prijašnjih godina za potrebe znanstvenih novaka. Odlukama Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, iz 2000. i 2004., Ministarstvu je dana suglasnost za provođenje natječaja za najam stanova u naselju Borovje za smještaj znanstvenih novaka te znanstvenih i stručnih osoba od važnosti za unaprjeđenje sustava znanosti i visokog obrazovanja. Ugovori o najmu bili su zaključeni na temelju natječaja provedenih od 2000. do 2011. Cijena najma bila je utvrđena u dvostrukom iznosu troškova pričuve. Za određen broj stanova dodacima ugovora produživani su rokovi najma, a u većem broju slučajeva nisu zaključeni dodaci ugovora te je istekao ugovoren rok najma. Natječaji za najam stanova nisu provođeni od 2011. Prema podacima Ministarstva, koncem 2020. od ukupno 122 stana, 101 stan predan je na korištenje Ministarstvu unutarnjih poslova (dalje u tekstu: MUP) za potrebe smještaja djelatnika MUP-a, jedan stan je u najmu, osam je protupravno useljeno, tri se koriste po isteku ugovora o najmu, a devet stanova se ne koristi. Za protupravno useljene stanove i stanove koji se koriste po isteku ugovora o najmu, Ministarstvo u suradnji s nadležnim institucijama poduzima odgovarajuće pravne radnje. Prema podacima Ministarstva, sa stanjem koncem svibnja 2021., od ukupno 122 stana, na korištenje MUP-u predano je 112 stanova, šest je protupravno useljeno, tri se koriste po isteku ugovora o najmu, a jadan stan se ne koristi. Stanovi su MUP-u predani na korištenje na temelju Odluke o davanju ovlasti Ministarstvu znanosti i obrazovanja za ustupanje stanova na privremeno korištenje Ministarstvu unutarnjih poslova iz prosinca 2020., koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, i na temelju Sporazuma o ustupanju na privremeno korištenje praznih stanova u Zagrebu, naselje Borovje iz prosinca 2020., koji su zaključili Ministarstvo i MUP. Navedenim Sporazumom utvrđeno je da se prazni stanovi u stambeno-poslovnoj zgradi u naselju Borovje, Ulica grada Chicaga broj 19, 21 i 23 u Zagrebu ustupaju na rok od pet godina za potrebe djelatnika MUP-a. Također, utvrđeno je da će Ministarstvo ustupiti MUP-u i preostale stanove na lokaciji Borovje, prema dinamici kako se ti stanovi budu oslobođali od prethodnih korisnika. MUP se obvezao za preuzete stanove podmirivati sve režijske troškove nastale na osnovi korištenja tih stanova, i to: utrošak električne i toplinske energije, vode, dimnjačarske usluge, čistoće, komunalne i vodne naknade, troškove održavanja postrojenja i liftova te okoliša, troškove tekućeg održavanja, kao i druge troškove, i to na način da će Ministarstvo prema plaćenim računima dostaviti MUP-u zahtjev za refundacijom troškova. Troškove investicijskog održavanja snosit će MUP, ali uz prethodnu suglasnost Ministarstva za obavljanje investicijskih radova te se odrice prava potraživanja na ime uloženih sredstava. U slučaju promjene namjene utvrđene sporazumom odnosno u slučaju nekorištenja stanova, Ministarstvo može raskinuti sporazum i prije isteka roka od pet godina i od MUP-a zatražiti povrat stanova u posjed. Osim navedenih stanova u naselju Borovje, Ministarstvo raspolaže i trosobnim stanom površine 90 m² u Varšavskoj ulici u Zagrebu, koji se više godina ne koristi.

- U vezi s rješavanjem statusa trgovačkog društva Kumrovec d.o.o. znanstveno-studijski centar (Društvo), Ministarstvo je u 2019. u suradnji s Ministarstvom državne imovine i Općinom Kumrovec započelo s aktivnostima potrebnim za rješavanje statusa Društva odnosno vlasničkopravnog statusa nekretnina Društva, s obzirom na to da nekretnine Društva (zemljište i zgrada koji su dio temeljnog kapitala) u zemljišnim knjigama nisu upisane kao vlasništvo Društva, nego je upisano vlasništvo Republike Hrvatske. Cilj poduzimanja navedenih aktivnosti je prodaja nekretnina i zemljišta u vlasništvu Društva odnosno likvidacija Društva uz zbrinjavanje zaposlenika kojih je, prema podacima Ministarstva, u 2019. bilo jedanaest, a sedam zaposlenika ima uvjete za starosnu ili prijevremenu mirovinu. Radi neospornog utvrđivanja koje nekretnine i zemljišta čine temeljni kapital Društva, a koje su vlasništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo je početkom siječnja 2020. od Društva zatražilo nabavu geodetskog elaborata koji će sadržavati povijesni prikaz svih katastarskih čestica od dana nastanka Društva, odnosno koji će dati analizu i prikazati sve potrebne podatke na temelju kojih će biti moguće neosporno utvrditi katastarsko i zemljišnoknjizično stanje nekretnina odnosno broj, veličinu, položaj i vlasništvo svih nekretnina i zemljišta koje su izvorno bile unesene u temeljni kapital Društva s povijesnim pregledom eventualnih promjena njihova opisa ili namjene i u katastru i u zemljišnim knjigama te prikazom svih eventualnih promjena glede nositelja zemljišnoknjizičnih prava na navedenim nekretninama i zemljištu do današnjeg dana. Geodetski elaborat za potrebe usklađenja katastra i zemljišnih knjiga nekretnina i zemljišta Društva Ministarstvo je zaprimilo u rujnu 2020., a dopunu i pojašnjenja elaborata u veljači 2021. Navedeni elaborat Ministarstvo je u ožujku 2021. uputilo Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (Upravi za upravljanje i raspolažanje nekretninama) na pregled i suglasnost. Za 2020. Ministarstvo je za plaće i naknade zaposlenika Društva isplatilo 1.105.588,00 kn te za materijalne troškove poslovanja 170.995,00 kn, što ukupno za 2020. iznosi 1.276.583,00 kn. Društvo je početkom 2020. imalo jedanaest, a koncem 2020. deset zaposlenika.
- Preporuka u vezi s planiranjem i obavljanjem kontrola na licu mjesta nije privremeno primjenjiva do završetka epidemije bolesti COVID-19. Ministarstvo je donijelo Godišnji plan kontrola na licu mjesta kod krajnjih korisnika iz proračuna Ministarstva znanosti i obrazovanja za 2019. te su tijekom 2019. i do ožujka 2020. provedene kontrole planirane navedenim Godišnjim planom. Zbog posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, Ministarstvo u 2020. nije donijelo plan kontrola na licu mjesta. U prosincu 2020. Ministarstvo financija dalo je uputu da se fizički sastanci smanje na najmanju moguću mjeru odnosno da se kontrole provode bez fizičkog odlaska u kontrole te da je za davanje potvrđnog odgovora na predmetno pitanje u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti potrebno na odabranom uzorku od krajnjih korisnika zatražiti dostavu dokumentacije poštom ili e-poštom te ju provjeriti unutar institucije ili videavezom. S obzirom na to da je obvezna odredba svih odluka, ugovora, rješenja i sporazuma kojima Ministarstvo odobrava sredstva dostava dokaza o namjenskom korištenju sredstava (računi i ostali dokazi), Ministarstvo je potvrđno odgovorilo na navedeno pitanje u Upitniku za 2020.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Ministarstvo se nije očitovalo na status naloga i preporuka.